

ONKI-projekti

Lyhyt oppimäärä

ONTOLOGIAT

Ontologiat

- **Ontologia on jonkin aihealueen käsitteiden eksplisiittinen määrittely**
 - Käsitehierarkia, joka kuvaa käsitteiden väliset suhteet

Ontologiat

- **Hiljainen tieto**
- **Yleistieto**
- **Koneymmärrättävä muoto**

Ontologiat

- Jos eri sovellusalat ja niillä toimivat organisaatiot käyttävät tiedon indeksoinnissa **samoja käsitetunnisteita (URI) samoista asioista**, niin järjestelmien integrointi helpottuu.

Ontologiat ja asiasanastot

- **Termien sijasta käsitteitä**
 - Pakottaa eksplikoimaan
 - Peilaukset käsitteiden välillä selkeämpiä
 - Etenkin monikieliset peilaukset

Ontologiat ja asiasanastot

- **Eksaktit suhteet**
 - Ominaisuuksien periytyminen
 - Tyypitys
 - Esimerkiksi, paikkatietokenttään halutaan vain paikkoja, jolloin Nokiaa yrityksenä ei voi vahingossa syöttää siihen

Ontologiat ja asiasanastot

- **Koneluettavuus**
 - Konepäättely
 - Esimerkiksi kyselynlaajennus
 - ”työkalut”-haku löytää myös sahat ja vasarat

ONKI-PROJEKTI

Taustaa

- **FinnONTO -- Suomalaiset semanttisen webin ontologiat (2003-2012)**
 - Aalto-yliopiston semanttisen laskennan ryhmän projekti, jossa luotiin pohjaa suomalaiselle semanttisen webin / yhdistetyn tiedon (Linked Data) infrastruktuurille
 - Tekesin rahoittamaan hankkeeseen osallistui kaiken kaikkiaan n. 50 yritystä ja organisaatiota
- **Ontologiatyön ja siihen liittyvien palvelujen jatkaminen koettu erittäin tärkeäksi**

ONKI-projekti

- **ONKI-projekti on Kansalliskirjaston, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Valtiovarainministeriön yhteisprojekti**
- **Ensimmäinen osuus päättyy 31.3.2014**
- **Suunniteltu jatkumaan vuoteen 2017**

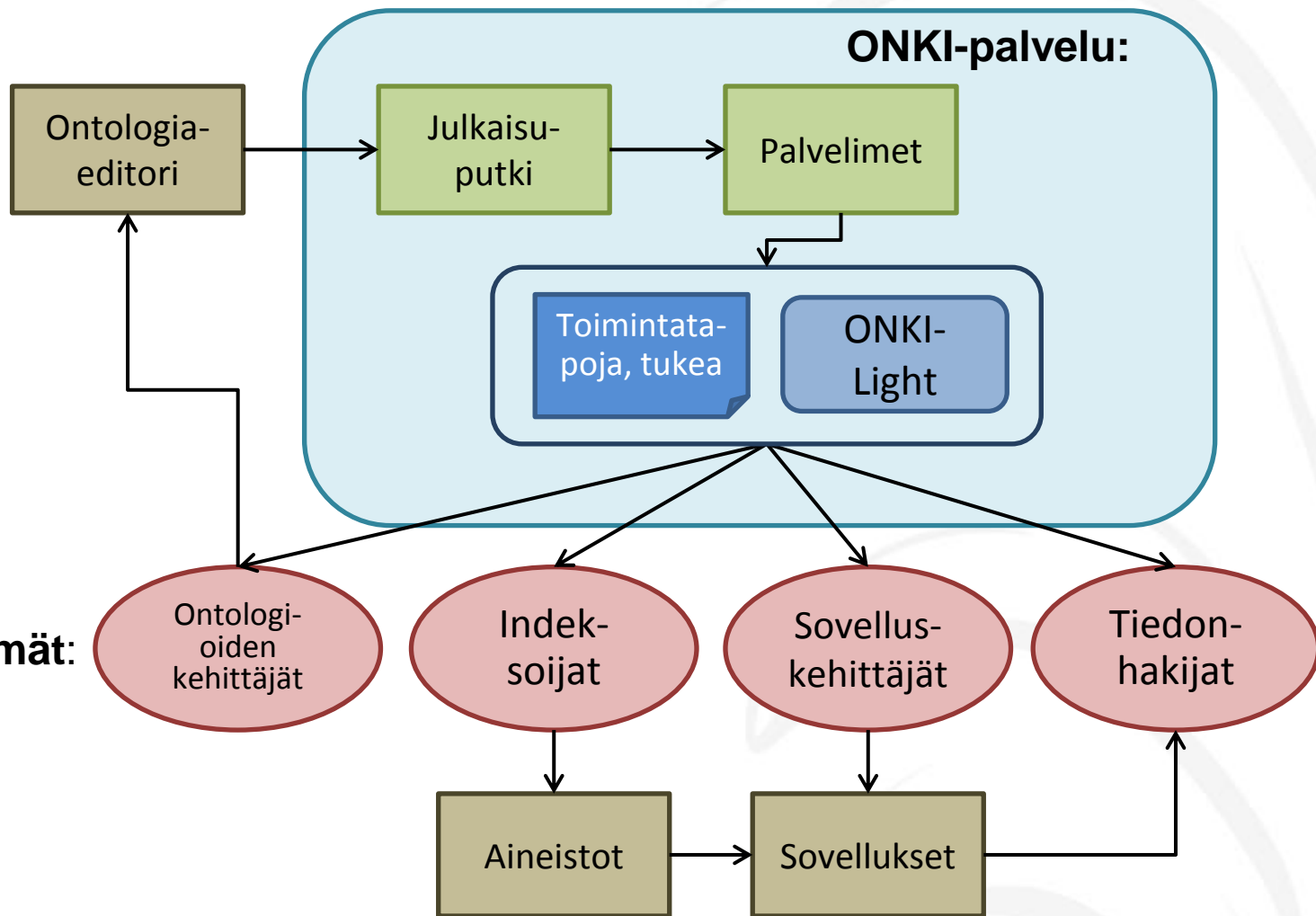
Tavoitteet

- **Tarjota pysyvä, keskitetty, Kansalliskirjaston ylläpitämä ontologiapalvelu**

Tavoitteet

- **Tarjota pysyvä, keskitetty, Kansalliskirjaston ylläpitämä ontologiapalvelu**
 - Ontologioiden julkaisu
 - Ontologioiden käyttö
 - Selailu
 - Rajapinnat
 - Ohjeita ja tietoa
 - Perustuu avoimeen lähdekoodiin

Käyttäjärühmät:

YSO

- **Yleinen Suomalainen Ontologia**

- YSAn ontologisoitu versio

- Hierarkiaa täydennetty
 - Asiasanastotermeistä ontologiseksi käsitteiksi
 - Maantieteelliset käsitteet poistettu

- Toimii yleisontologiana

- Tarjoaa peruskäsitteistön

KOKO

- **Yhdistelmä YSOsta ja erikoisalojen ontologioista**
 - Erikoisalojen ontologioiden ei tarvitse suoraan linkittyä toisiinsa, vaan riittää, että ne kaikki linkitetään YSOon
 - Kehittäjälle KOKO on joukko ontologioita
 - Käyttäjälle KOKO esittäytyy yhtenä ontologiana

Tutkimushankkeesta tuotantoprojektiksi

- **Vanhojan ratkaisujen kriittinen tarkastelu**
 - Osa päätöksistä on tehty kauan sitten
 - Fokus on muuttunut
 - Tutkimisesta toimimiseen

Tutkimushankkeesta tuotantoprojektiksi

- **ONKI**

- Vakaus, nopeus, käytettävyys
- Selvitys käyttötarpeista ja suunnitelma niihin vastaamisesta

Tutkimushankkeesta tuotantoprojektiksi

- **YSO**
 - Käyttötarpeiden selvittäminen
 - Kriittinen tarkastelu vastaako niihin
 - Mahdolliset hierarkiamuutokset
 - Mahdolliset skeemamuutokset
 - Jatkokehitys